

Donner

Volgende week dinsdag wordt er over de moties gestemd.

De vergadering wordt van 16.00 uur tot 16.30 uur geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het verslag van een schriftelijk overleg over het ontwerpbesluit wijziging van het Besluit gebruik meststoffen en het Besluit glastuinbouw (28385, nr. 153).**

De beraadslaging wordt geopend.

De heer **Koopmans** (CDA): Voorzitter. Allereerst lof voor de regering en zeker voor de minister van LNV voor het binnenhalen van de derogatie. Drie punten willen wij nog even bespreken.

Vanuit een aantal kleine biologische sectoren krijgen wij opmerkingen dat in de uitwerking van regels soms dingen naar boven komen die niemand had bedacht, die niemand had verwacht en die eigenlijk ook door niemand worden gewenst. Wij vragen de minister om hier in de komende weken nog even specifiek aandacht te geven. Dit geldt bijvoorbeeld voor de rabarberteelt, die weliswaar heel klein is, maar waarbij nog een aantal problemen ligt.

Een ander punt gaat over de uitrijperiode van vaste mest. Het was ons eigenlijk niet duidelijk dat die uitrijperiode zou worden veranderd. Daarom dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de uitrijperiode op zand- en lössgronden opschuift van 15 februari naar 1 september;

overwegende dat vroege toediening van (biologische) vaste mest voor de eerste snede van belang is;

overwegende dat (biologische) vaste mest voorziet in de behoefte van gewassen én bijdraagt aan een goede bodemvruchtbaarheid/-structuur waarmee uitspoeling van stikstof naar het grond- en oppervlaktewater wordt beperkt;

overwegende dat latere toediening van vaste mest op grasland leidt tot vervuiling van de eerste snede;

verzoekt de regering, de huidige uitrijperiode voor (biologische) vaste mest op graslanden te handhaven,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Koopmans en Snijder-Hazelhoff. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 156 (28385).

De heer **Koopmans** (CDA): Voorzitter. De laatste motie luidt als volgt.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de toepassing van Betacal een duurzame mineralenkringloop – van Nederlandse bodem naar fabriek en terug naar de Nederlandse bodem – sluit;

overwegende dat de toepassing van de kalkmeststof Betacal bijdraagt aan het voorkomen van verzuring van de Nederlandse bodem, aan minder verbruik van kalkmeststoffen uit kalkgroeves en aan minder import van schaars fosfaat;

overwegende dat afzetproblemen van Betacal leiden tot aanzienlijke kostenverhoging voor de suikerindustrie en dat daardoor de opbrengstprijis voor suikerbieten nog verder onder druk komt te staan;

verzoekt de regering, voor Betacal de huidige uitzonderingspositie te handhaven,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Koopmans en Snijder-Hazelhoff. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 157 (28385).

Minister **Verburg**: Voorzitter. Ik dank de heer Koopmans voor zijn felicitaties en zijn blij van waardering voor het behalen van een nieuwe derogatie voor de komende periode. Ik denk dat dat compliment zeer terecht is. Wij hebben op het scherpst van de snede geopereerd met het nitraatactieprogramma. Het is heel mooi om te zien dat dat gewaardeerd wordt en dat je voor de komende jaren opnieuw de hoogste derogatie kunt binnenhalen. Ik heb veel waardering voor iedereen die daaraan een bijdrage heeft geleverd. Het is bekend dat ik erover ook met de Kamer op het scherpst van de snede van gedachten heb gewisseld.

Ten aanzien van de eerste opmerking van de heer Koopmans merk ik het volgende op. Hij heeft gesteld dat de uitwerking van het vierde nitraatactieprogramma er in de praktijk onbedoeld toe zou kunnen leiden dat zich negatieve effecten voordoen bij kleine biologische teelten zoals rabarber. De heer Koopmans sprak van "onbedoelde effecten". Ik ben bereid daarnaar met open blik te kijken. Wij moeten elkaar echter goed verstaan dat het nitraatactieprogramma wel het nitraatactieprogramma is. Maar iedereen is er vanzelfsprekend aan gehouden om kleine, onbedoelde hobbels weg te nemen. Deze problemen kunnen dus worden opgelost zonder te tornen aan het respecteren van de afspraken die zijn gemaakt.

Ik zal vervolgens ingaan op de moties die de heer Koopmans mede namens mevrouw Snijder-Hazelhoff heeft ingediend. De eerste motie gaat over de uitrij-

Verburg

periode voor, al dan niet biologische, vastmest op graslanden. De heer Koopmans verzoekt om de uitrijperiode te handhaven. Hij doet dat vanuit de terechte notie dat vastmest bijdraagt aan bodemvruchtbaarheid. Zijn verzoek biedt mij de gelegenheid om een redactionele aanpassing toe te lichten. Ik heb die overigens al verwerkt.

In de versie van de wijziging van het Besluit gebruik meststoffen die bij de Tweede Kamer is voorgehangen, is per abuis geen onderscheid gemaakt tussen mest en drijfmest. Dat had wel dienen te gebeuren. Het is natuurlijk nooit de bedoeling geweest om de uitrijperiode voor vaste mest in te korten. In het vierde actieprogramma zijn de bestaande regels voor vaste mest immers gewoon gehandhaafd en niet aangescherpt. Ik heb een en ander inmiddels gecorrigeerd in de versie van de wijziging van het Besluit gebruik meststoffen die ik aan de Raad van State heb toegestuurd. De regels voor het uitrijden van vaste mest blijven ongewijzigd. Er vindt geen aanscherping plaats.

De heer Koopmans heeft overigens terecht opgemerkt dat vaste mest bijdraagt aan een goede bodemvruchtbaarheid. Gezien de maatregelen die ik al heb getroffen, is deze motie overbodig.

De heer **Koopmans** (CDA): Toen wij de stukken lasen, was onze vaststelling dus terecht. Dank aan de minister dat zij de correctie al blijkt te hebben aangebracht in de versie die zij naar de Raad van State heeft gezonden. Die kennen wij vanzelfsprekend niet. Op grond van haar opmerking trek ik de motie natuurlijk in.

De **voorzitter**: Aangezien de motie-Koopmans/Snijder-Hazelhoff (28385, nr. 156) is ingetrokken, maakt zij geen onderwerp van beraadslaging meer uit.

Minister **Verburg**: Dank.

In zijn tweede motie, die eveneens is medeondertekend door mevrouw Snijder-Hazelhoff, verzoekt de heer Koopmans de regering de huidige uitzonderingspositie voor Betacal te handhaven. Het onderwerp Betacal, oftewel schuimaarde, is niet nieuw in dit dossier. Voor de afzet van dit product is het kennelijk een probleem dat er fosfaat in zit, dat meetelt in de gebruiksruimte. Om aan de wensen van de suikerindustrie tegemoet te komen, is tweemaal eerder gedeeltelijke vrijstelling gegeven voor dat fosfaat in Betacal. De laatste keer was in de periode 2008-2009 onder de nadrukkelijke toezegging dat het om een tijdelijke maatregel ging. Om die reden heeft de Europese Commissie er toen mee ingestemd.

In de onderhandelingen over het vierde actieprogramma zijn de fosfaatnormen terecht een hoofdonderwerp van overleg geweest met de Europese Commissie. Overmatig gebruik van fosfaat brengt immers grote schade toe aan waterecosystemen. Een vrijstelling voor fosfaat in Betacal of schuimaarde betekent feitelijk dat de gebruiksnorm voor fosfaat wordt verhoogd. Dat is om meerdere redenen onwenselijk. Ik noem er vier. Landbouwkundig is het niet nodig, milieukundig is het ongewenst, het schept een ongewenst precedent en niet in de laatste plaats: het zou in strijd zijn met de afspraken die wij met de Europese Commissie hebben gemaakt, afspraken die de basis vormen voor de derogatie waarover de heer Koopmans lovende woorden heeft gesproken.

Tot slot wijs ik erop dat, door nu opnieuw een uitzondering te maken voor Betacal, dit product een concurrentievoordeel krijgt ten opzichte van zowel andere kalkmeststoffen als andere fosfaatmeststoffen. Dat vind ik niet verantwoord. Dat is de reden waarom ik deze motie ontraad.

De heer **Koopmans** (CDA): Betacal is een heel duurzaam product. Het is een restproduct. Vanuit die optiek zou het, gekoppeld aan het feit dat het in de akkerbouw momenteel net als in veel andere sectoren zo slecht gaat, tot een kostenreductie kunnen leiden. Ik vraag de minister vanuit die optiek hiernaar nogmaals te kijken.

Minister **Verburg**: Ik heb mijn redenen gegeven. Ik wil hetgeen de motie vraagt niet overwegen, enerzijds vanwege het fosfaat, anderzijds omdat er andere kalkmeststoffen zonder fosfaat beschikbaar zijn in de markt. Het is een aantal keren gebeurd. Ik heb afspraken gemaakt met de Europese Commissie en het lijkt mij geen goede zaak om dat nog een keer te proberen. Daarom blijf ik de motie ontraden.

De heer **Koopmans** (CDA): Als er door de opmerkingen van de minister minder Betacal zou komen, had zij een punt, maar er blijft natuurlijk net zo veel Betacal komen. Het gaat er juist om het fosfaat dat erin zit, zo efficiënt mogelijk in te zetten met zo laag mogelijke kosten. Daarom vraag ik de minister nogmaals om hier met een welwillend oog naar te kijken.

Minister **Verburg**: De suikerindustrie heeft andere mogelijkheden om Betacal af te zetten. Op het moment waarop, alles overwegende, Betacal wordt ingezet in plaats van fosfaatmeststoffen, is dat natuurlijk ook mogelijk. Het is niet en en. Het gaat uiteindelijk om de optelsom van fosfaten. Ik handhaaf mijn reactie.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, over de ingediende motie volgende week dinsdag te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Een integraal kader voor regels over gehouden dieren en daaraan gerelateerde onderwerpen (Wet dieren) (31389).**

De algemene beraadslaging wordt geopend.

De **voorzitter**: Er zijn, laten we zeggen, ouderwets ruime spreektijden aangegeven. Ik weet niet goed hoe ik dat vriendelijk moet zeggen. Ik denk dat ik de dinerpauze na de eerste twee sprekers plan. Dan kunt u daar rekening mee houden. Het zal zeker niet lukken om het allemaal voor de dinerpauze te doen. U hoeft voor die tijd dus niet te gaan lopen.

Het woord is aan mevrouw Van Velzen.